

**Als u zaken
doet met de
overheid...**

HET NIEUWE ONDERNEMEN

HET BETERE WERK.

Het duurzame inkoopbeleid van de overheid

Duurzaamheid staat hoog op de agenda van de overheid. Om de markt voor duurzame producten te stimuleren, geeft zij zelf het goede voorbeeld: de Rijksoverheid wil in 2010 voor 100% duurzaam inkopen. Andere overheden, zoals gemeenten, 75%; provincies en waterschappen streven naar tenminste 50%. Dat betekent dat bedrijven die producten of diensten aan de overheid (willen) leveren, zich nu alvast moeten voorbereiden.

In deze brochure vindt u de belangrijkste informatie over het duurzame inkoopbeleid van de overheid.

U kunt ook kijken op:

www.mvonderland.nl/duurzaaminkopendooroverheden

www.marktplaatsduurzaaminkopen.nl

Wat is duurzaam inkopen?

Duurzaam inkopen betekent dat naast prijs en kwaliteit ook rekening wordt gehouden met milieu- en sociale aspecten.

Het doel van het duurzame inkoopbeleid van de overheid is het stimuleren van de markt voor duurzame producten en diensten. Immers: hoe meer organisaties duurzaam inkopen, hoe meer er duurzaam geproduceerd en geleverd zal worden.

De Rijksoverheid en andere overheden (provincies, gemeenten en waterschappen) beginnen als eerste met duurzaam inkopen. Ook instellingen zoals ziekenhuizen en scholen gaan duurzaam inkopen.

“Door duurzaam in te kopen, zetten wij langzaam de markt in beweging”

“De gemeente Amsterdam is heel ambitieus als het gaat om duurzaamheid. Wij proberen onze leveranciers uit te dagen om een stapje verder te gaan dan ze aanvankelijk van plan waren. Dáár zijn wat ons betreft de extra punten te behalen.

Wij vinden het belangrijk dat mensen voldoende kansen krijgen om deel te nemen aan het arbeidsproces. Bij de aanbesteding van facilitaire diensten als catering of beveiliging proberen wij het daarom voor elkaar te krijgen dat leveranciers stageplaatsen creëren. En bij de aanbesteding van onze beveiliging hebben we de beveiligingsbedrijven specifiek gevraagd naar A- en B- gelabelde auto's. Alle chauffeurs moesten de principes van het nieuwe rijden kunnen toepassen, en we eisten een efficiënt gebruik van de auto's.

Sommige bedrijven zijn nog niet helemaal voorbereid op deze nieuwe manier van inkopen en gaan pas bij de aanbesteding nadenken over duurzame mogelijkheden. Jammer, want dan ben je in feite al te laat. Gelukkig merken wij ook dat bedrijven daarvan leren en ervoor zorgen dat ze bij de volgende aanbesteding weer een kans maken. Hiermee zetten we de markt langzaam in beweging.”

“Verantwoord ondernemen is voor ons een beetje ‘gewoon’ geworden”

“In opdracht van de gemeente Den Haag hebben wij een bijzonder, duurzaam project mogen ontwikkelen: de bouw van een energiezuinig kantoor voor het stadsdeel Leidschenvveen-Ypenburg. Bijzonder aan dit project was vooral de toepassing van een zogenaamde warmte- / koudeopslag. Met dit systeem kunnen we warmte en kou opslaan in de grond, waarna we ‘t kunnen gebruiken op het moment dat het nodig is voor de verwarming of koeling van het kantoor. Op het dak van het pand is een schoorsteenkap geplaatst in de vorm van de gemeente-ooievaar, die met de wind meedraait. De draaiende kap maakt het mogelijk om het gebouw op natuurlijke wijze te ventileren. Door een combinatie van deze innovatieve maatregelen kan het stadsdeelkantoor 85% van het jaar zonder fossiele brandstoffen, wat een CO2-reductie van 165 ton betekent.

Natuurlijk bepaalt de overheid de kaders bij een dergelijke aanbesteding. Maar wij willen daar als projectontwikkelaar en bouwer wel op onze eigen manier invulling aan geven. Dat doen we vanuit de overtuiging dat wij onze ‘voetafdruk’ op aarde zo beperkt mogelijk moeten houden. Of we daar trots op zijn? Het is al zo’n wezenlijk onderdeel van onze bedrijfsvoering geworden dat we het eigenlijk een beetje ‘gewoon’ zijn gaan vinden.”

Duurzaamheidscriteria

Om ervoor te zorgen dat alle inkopers en aanbieders weten waaraan ze moeten voldoen, laat minister Cramer van Ruimte en Milieu heldere criteria opstellen. Dat gebeurt voor alle productgroepen die de overheid inkoopt, van kantoormeubelen en energie, tot wegen en kantoorgebouwen. De duurzaamheidscriteria die de overheid hanteert, vallen uiteen in milieu- en sociale aspecten.

Milieuaspecten hebben betrekking op het effect van het product of de dienst op onze leefomgeving. Daarbij gaat het om CO₂-uitstoot, afval en milieuvervuilende bestanddelen van een product of productieproces. Als bedrijf is het belangrijk hierbij niet alleen te kijken naar de eigen producten en diensten, maar ook naar die van de leveranciers: het gaat om de hele levenscyclus.

Sociale aspecten gaan over de arbeidsomstandigheden en mensenrechten bij de productie, met name wanneer die productie plaatsvindt in lagelonenlanden. Daarnaast kijkt de overheid bij de sociale aspecten naar zaken als arbeidsplaatsen voor langdurig werklozen in Nederland.

Vergroot uw kansen

Bedrijven die producten of diensten leveren aan de overheid, of dat in de toekomst willen gaan doen, zullen steeds vaker moeten voldoen aan de duurzaamheidscriteria die gelden voor de eigen productgroep.

Om de uiteindelijke doelstellingen te halen, letten overheidsinstanties nu al op milieu- en sociale aspecten. Dat zal in de komende jaren steeds vaker het geval zijn. Dat betekent dat bedrijven zich nu al moeten voorbereiden, want alleen bedrijven die voldoen aan de duurzaamheidseisen dingen in de toekomst mee naar opdrachten van de overheid.

Bovenop de gestelde eisen, formuleert de overheid duurzaamheidswensen: geen harde voorwaarden, maar factoren die de keuze voor een leverancier beïnvloeden. Bedrijven die aan deze wensen voldoen, vergroten dus hun kansen op een overheidsopdracht.

“Door verantwoord te ondernemen, hebben wij tevreden medewerkers en het laagste ziekteverzuim in de sector”

“In onze bedrijfscultuur zijn nog steeds de waarden te vinden van het familiebedrijf dat CSU vroeger was. Tegenwoordig zijn we een bedrijf met ruim 9000 mensen in de schoonmaakbranche. Nog steeds zorgen wij goed voor onze mensen. Zij zijn het kapitaal van onze onderneming.

We zijn ISO 14001-gecertificeerd, maar duurzaam ondernemerschap draait bij ons ook om mensen. Wij leveren extra inspanningen op het gebied van goede arbeidsomstandigheden, scholing en veiligheid. Het rendement voor ons is duidelijk zichtbaar: wij hebben tevreden medewerkers en het laagste ziekteverzuim in de sector.

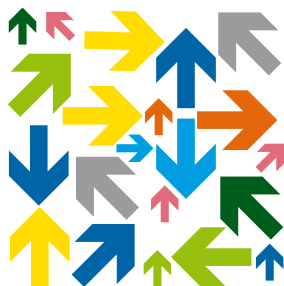
Wij stimuleren onze medewerkers ook buiten het bedrijf en ons vakgebied. Een voorbeeld is de interne campagne die we samen met de Stichting Lezen en Schrijven zijn gestart om de laaggeletterdheid binnen onze schoonmaakorganisatie terug te dringen met 60%. Daarnaast trainen we onze personeelsleden om tijdens het werk bij de opdrachtgevers ook alert te zijn op water- en energiebesparingen. Het gaat om eenvoudige dingen: van het uitschakelen van apparatuur, licht en verwarming tot een efficiënt gebruik van water en materialen. Die bewustwording rondom duurzaamheid is belangrijk.”

www.marktplaatsduurzaaminkopen.nl

Op de website Marktplaats Duurzaam Inkopen Overheid komen vraag en aanbod bij elkaar. Overheidsinkopers kunnen hier terecht voor het actuele overzicht van bedrijven die voldoen aan de criteria voor duurzaam inkopen van de overheid. Bedrijven die voldoen aan de criteria van de overheid kunnen zich op Marktplaats Duurzaam Inkopen Overheid presenteren aan een interessante groep potentiële klanten.

Op www.marktplaatsduurzaaminkopen.nl vindt u tevens de criteria voor duurzaam inkopen. Het ministerie van VROM stelt namens de overheid voor 45 productgroepen duurzaamheidscriteria op. Op de website kunt u de beschikbare eisen en wensen per productgroep downloaden en direct bekijken of u voldoet aan de criteria.

- Ga naar www.marktplaatsduurzaaminkopen.nl
- Bekijk de criteria die op uw product of dienst van toepassing zijn
- Check of u voldoet aan deze criteria
- Schrijf u in!

**MARKTPLAATS
DUURZAAM
INKOPEN**

Meer informatie?

Voor meer informatie over het duurzame inkoopbeleid van de overheid:

[www.mvonderland.nl/
duurzaaminkopendooroverheden](http://www.mvonderland.nl/duurzaaminkopendooroverheden)

of bel 030 - 236 34 65

Over MVO Nederland

MVO Nederland is de wegwijzer voor ondernemend Nederland op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Als kennis- en netwerkorganisatie stimuleert MVO Nederland ondernemers om met MVO aan de slag te gaan.

Deze brochure is een uitgave van MVO Nederland, in opdracht van het ministerie van VROM

Bezoekadres:
Waterstraat 47
3511 BW Utrecht

Postadres:
MVO Nederland
Postbus 48
3500 AA Utrecht

Contact:
Telefoon: (030) 236 34 65
E-mail: contact@mvonederland.nl
Internet: www.mvonederland.nl

Mixed Sources
Cert no. **SGS-COC-1980** © 1996 FSC